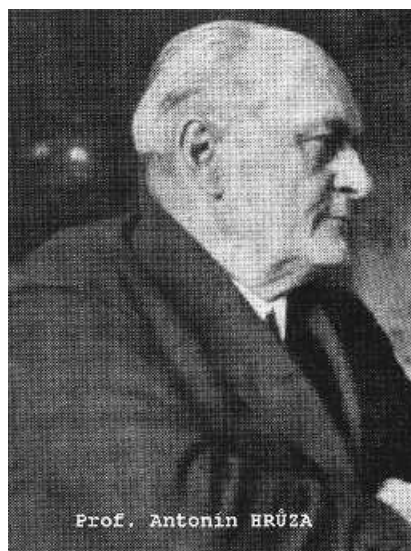

prof. Antonín Hrůza

Prof. Antonín Hrůza se narodil 1. ledna 1865 v Plzni . Rodina Hrůzova zde bydlela na nádraží. Otec prof. Hrůzy byl poštovním expeditorem, s čímž souvisela i lokalita jejich bydliště, kde pozdější chovatelský odborník získal lásku ke koním, neboť spřežení poštovních dostavníků patřila ke koloritu dětství.

Po absolvování gymnázia v Plzni byl zapsán na vojenský zvěrolékařský institut ve Vídni, který měl charakter vysokých škol. Závěrečnou předepsanou zkoušku pro činnost ve státní veterinární službě složil tamtéž v roce 1890 a po tříletém absolventském působení v Benešově u Prahy byl přeložen do Domažlic na funkci „zeměpanského okresního zvěrolékaře“.

V roce 1918 byl povolán k reorganizaci státní „veterinářské“ služby na Slovensku, kde jeho hlavní pozornost byla zaměřena na organizování boje proti tehdejšími nákazám hospodářských zvířat, zejména moru skotu a plicní nákaze, které ohrožovaly území republiky z Polska. Stejně tak věnoval úsilí likvidaci antraxu a vztekliny.

Návštěva prezidenta T. G. Masaryka na vysoké škole v roce 1924 (prezident Masaryk s rektorem prof. Hružou)

V roce 1919 byl povolán jako jediný v úvahu přicházející kandidát na post profesora tehdy se tvořící Vysoké školy zvěrolékařské v Brně, která byla zřízena zákonem č. 76 z roku 1918. Ministerstvem školství a národní osvěty, přípisem ze dne 9. ledna 1920 byl pověřen přednáškami a cvičeními ze zootechniky a nauky o krmení a krmivech a 6. července 1920 profesorský sbor navrhl, aby bylo upuštěno od dalšího rehabilitačního řízení a bylo navrženo jmenování mimořádným profesorem, které prezident republiky 21. srpna 1920 realizoval.

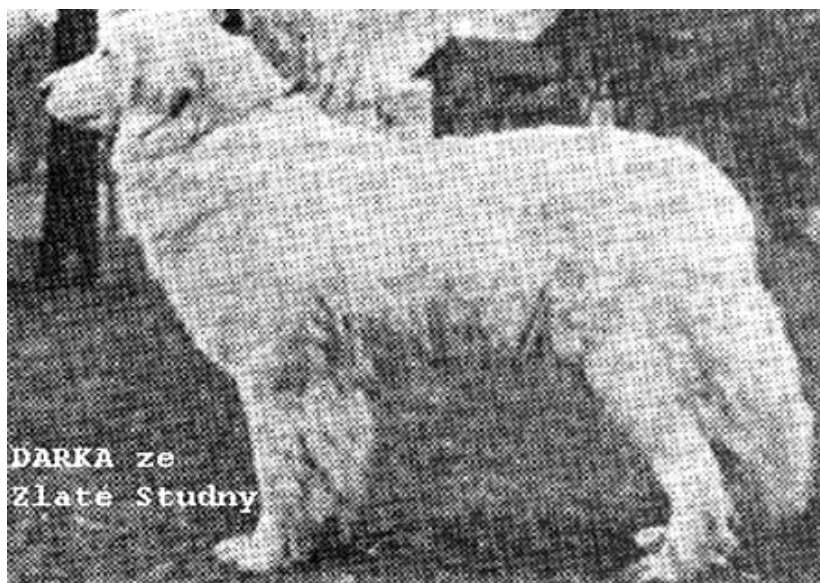
Ve školním roce 1923/24 se stal prof. Hruža rektorem Vysoké školy zvěrolékařské a ve funkčním období 1924/25 byl úřadujícím prorektorem.

Profesorský sbor Vysoké školy zvěrolékařské okolo roku 1930 (sedící zleva: K. Šulc, A. Hruža, E. Sekera, R. Dostál, J. Bečka, K. Macek, stojící zleva: F. Král, T. Vacek, C. Kučera, J. Kolda, F. Ševčík, J. Lenfeld, A. Hanslian, O. V. Hyeš, K. Pardubský, E. Píbyl, K. Šobra, J. Lebduška, J. Sahánek) (okolo roku 1930)

Přínos prof. Hrůzy jak pro školu a obor, tak i chovatelskou veřejnost byl nemalý. Jako profesor zootechniky a nauky o krmení a krmivu uplatňoval na svoji dobu moderní způsoby výuky: akcentoval vztah exteriéru ke konstituci, užitkovosti, výkonnosti a zdravotního stavu, zdůrazňoval vlivy prostředí na tvorbu odolnosti a užitkovosti a uplatňoval využití biometrie a fotografování zvířat při popisu a posuzování jedinců aj. Rovněž ve výživě zaváděl mikroskopická vyšetření krmiv a propagoval vliv výživy na zdravotní stav a konstituci zvířat.

Mimořádné zásluhy má na záchraně původního plemene slovenského čuvače.

Výstavy tohoto plemene, které se konávaly i po jeho smrti na půdě tehdejší Vysoké školy veterinární, nesly jeho jméno a těšili se velké oblibě chovatelů tohoto pracovního plemene, jež je impozantní svým zjevem a jehož představitelé jsou velmi inteligentní, klidní, vyrovnaní a sebevědomí ochránci stád (jak se můžeme dočíst v leckteré kapitole věnované tomuto plemeni v atlasech psů). Paradoxně toto plemeno bylo FCI uznáno až 15 let po smrti prof. Hrůzy – v červnu 1965 na zasedání této instituce v Praze, přičemž vypracovaný standard plemene byl předložen o rok dříve.

Publikace prof. Hrůzy z oblasti chování zvířat mohou být považovány za základ etologie a ve své době se mohly nazývat unikátními, o čemž svědčí i dochovaná publikace O duševnu zvířat. Speciálně pro milovníky psů opublikoval v roce 1941 stať O duševnu psa, která vyšla v kynologickém věstníku Pes.

V souvislosti se vzpomínkou na prof. Hrůzu je zajímavé se zmínit o jeho dceři Věře, která jej doprovázela na zahraničních cestách a ve společnosti byla známa svým aristokratickým chováním. Literární historikové připomínají její blízký vztah k mladému Karlu Čapkovi, který ji zosobnil jako princeznu Wille v Krakatitu, kde název bájně země Zahur je přesmyčkou příjmení Hrůza.

Bohatá byla jeho publikační činnost. Sám redigoval časopis Chovatelské besedy, byl členem redakční rady Zvěrolékařské obzory, časopisu Pes a posléze i Chovu hospodářských zvířat.

Vedle své činnosti učitelské, publikační a odborné vyvíjel rovněž činnost v různých společenských institucích. Byl spoluzakladatelem Studentského zdravotního ústavu, Domu útěchy v Brně (pozdější onkologický ústav), dal podnět k založení brněnské ZOO i Spolku na ochranu zvířat. V době svého působení na vysoké škole se zasloužil o rozšíření jezdeckého sportu v Brně a založil spolu s dalšími osobnostmi Dostihovou společnost v Brně – Ráječku, dnešním Komárově.

„Snahy Brňanů o vybudování zoo započaly již v meziválečném období. Spolek pro zřízení zoologické zahrady v Brně založila skupinka nadšenců roku 1934, mezi které patřil právě prof. A. Hrůza. Se souhlasem městské rady stály již v březnu 1937 první expozice v Tyršově sadu na Kounické ulici.“

Prof. MVGr. Antonín Hrůza, první profesor obecné a speciální zootechniky na Vysoké škole zvěrolékařské, zvěrolékař užívající zkratky MVGr. (= medicinae veterinariae graduatus), neboť titul doktora veterinární medicíny se tehdy ještě neuděloval, zemřel 10. března 1950 ve věku 85 let. Byl to, jak se můžeme dočíst v pramenech k této osobě, povahově a morálně vzácný člověk, velmi oblíben a jeho činnost byla po zásluze oceňována.

Poznatky jeho vědecké práce a myšlenky jsou i nyní součástí odborné chovatelské péče a mohou být zakomponovány do výukových a dalších programů, byť tyto jsou v současnosti realizovány na základě nejmodernějších přístupů. I proto je vhodné vzpomenout výročí narození i úmrtí takto významné veterinární a chovatelské osobnosti.

Zdroje : text : ZOO Brno, archiv ZOO Brno

text: Pavel Brauner, Jiří Šindlář foto : calibra-krmivo

text : Veterinární a farmaceutická universita Brno foto : archiv VFU Brno